

# A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12)  
Fiume, Klotild utca (Via Clotilde) 4. szám I. em.

Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Feladószerkesztő:  
MURAI JENŐ

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Égész évre . . . 42 kor. || Negyed évre . . . 11.— kor  
Fél évre . . . 21 || Egy óra . . . 3.75

EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 14 FILLÉR  
Hivatalos hirdetések milliméter sora 60 fillér.

## Wilson válasza,

amely tegnap megérkezett, nem tartalmaz sem igent, sem nemet Németországnak a fegyverszünetre és a béketárgyalások azonnali megindítására irányuló kérésére, hanem közbeeső felvilágosításokat kíván olyan kérdésekre, amelyeket a német jegyzék az amerikai kormány szerint nyitva hagyott. A válasz, amely az utóbbi napok diplomáciai helyeken hangoztatott vára-közásainak teljesen megfelel, pontos meghatározását kívánja annak, hogy a német kormány feltétlenül Wilson 14 pontjának alapjára helyezkedett-e és e tárgyalások során csupán arról legyen-e szó, hogy e 14 pont miként volna praktikusán megvalósítható, továbbá arra, hogy a német kormány az egész német nép, vagy csak a katonai párt nevében beszél-e? E két negatívum mellett, amelyeket azonban Wilson rendkívül fontosnak mond, egy pozitívumot is tartalmaz a felelet, azt ugyanis, hogy Németországnak a fegyverszünet megkötése előtt ki kell ürítenie a megszállt területeket.

Az a rendkívüli feszültség, amellyel a központi hatalmak népei Wilson választát várták, most megenghülhet és mindenki előtt bizonyossággá lehet most már, hogy a béke kérdésében megindult az eszmecsere, amely — hosszabb, vagy rövidebb idő múlva — mindenesetre a végleges békéhez fog vezetni. Abban a pillanatban, amikor Wilson arra határozta el magát — és eddig követett politikájából következően nem is várhattunk mást, — hogy nem utasítja kategorikusan vissza Németország közeledését, hanem érdemben belemegy a felvetett probléma tárgyalásába, sokkal közelebb jutottunk a békéhez, mint az összes eddigi békelépések nyomán, annál is inkább, mert — mint a Wilson-féle válasz következtében már tegnap kialakult diplomáciai vélemények konzekvenciájaként megállapítható, — a megszállt területek kiürítésére vonatkozó követelés bármily súlyos is, az arról való diszkussziót Németország meg fogja indítani és bizonyos biztosítékok ellenében a követelést bizonyára teljesíteni is fogja. Erre vallanak azok a berlini jelentések, amelyeket A Tengerpart is közölt és amelyek szerint Berlinben el voltak készülve Wilsonnak erre a követelésére, de a amelyek szerint ez a követelés nem lesz akadálya a béke mielőbbi létrejöttének. Ludendorff már Berlinben is van, hogy a kérdés stratégiai jelentőségéről és kivihetőségéről tárgyaljon.

Ami Wilson másik két kérdését illeti, Berlinben kétségtelennek tartják, hogy a német kormány a Wilsonhoz küldött jegyzékében határozottan a Wilson által megjelölt pontok alapjára helyezkedett. Németország nem a pontok lényege felett kíván tárgyalni, hanem csupán azok mikénti végrehajtásának feltételeit akarja precízen meghatározni. Igaz, hogy ez a német birodalomra nézve rendkívüli konzekvenciákkal jár. Elsősorban fel kell adnia mindazon hódításokat, amelyeket a bresztlitovszki békével a Keleten eszközölt, másodsorban fel kell áldoznia a Poroszországhoz tartozó lengyel területeket és végül az elzászi kérdésben is olyan messzemenő engedékenysé-

get kell tanusítania, amintőre még csak három hónappal ezelőtt is senki se mert gondolni Németországban. Ha azonban közelebbről megvizsgáljuk ezeket az engedményeket, akkor megállapíthatjuk, hogy a keleti hódítások feladása csupán a területi gyarapodás lehetőségét zárja ki, de viszont az Oroszország testéből kialakuló új államok gazdaságilag Németországhoz fognak csatlakozni, mert erre utalja őket nem csupán geográfiai fekvésük, hanem jövőző gazdasági életük kifejlődésének minden érdeke is. Ez tehát nagyjelentőségű nyereség a német gazdasági expanzió számára és emellett még nagyon is kétséges, hogy Elzász-Lotharingia lakossága a népszavazás folyamán Franciaországhoz kíván-e majd visszakérülni? Bár a porosz elzászi politika meglehetősen elhibázott és önkényes volt, nem szabad elfelejteni, hogy ebben a tartományban a lakosság ma már túlnyomórészt német. De még abban az esetben is, ha a német birodalom elveszítene Elzász-Lotharingiát, a wilsoni pontoknak az a mélyebb tartalma, amely a kereskedelem és a tengerek szabadságát a legteljesebb mértékben biztosítja — amiért a németek is harcolnak Anglia ellen — gazdaságilag nagyszívűen fogja kárpótolni Németországot és ehhez járul még majd az is, hogy az örültes arányokban folyt fegyverkezés terhei lekerülnek a német nép vállairól.

Ilyen szemmel nézve a dolgokat, a német nép, amely szintén vágyva és őszintén óhajtja a háboru gyors befejezését, kész ezekre az áldozatokra, amelyekért tulajdonképpen jövő gazdasági életére messze

és gyümölcsözőleg kiható ellenszolgáltatásokat fog a wilsoni béke alapján kapni. Arra a kérdésre pedig, hogy a német kormány a nép nevében beszél-e, megadja a feleletet az, hogy az általános és egyenlő választójog alapján választott parlament teljes mértékben helyesli és támogatja a parlamentáris utján haladó kormány békelépését.

A válasz elé, amelyet a német kormány Wilsonnak fog adni, a legnagyobb bizalommal nézhetünk, mert kétségtelen, hogy nem fogja elvágni a békéről való tárgyalások további lehetőségét. Németország bizonyára nem fogja a kiürítés kiindulásának feltételeit minden megjegyzés nélkül elfogadni és Wilson sem akar majd, éppen elvei szempontjából, olyan feltételeket szabni, amelyek a német népet károsítják, mert Wilson nem a német nép, hanem a militarista és imperialista szellem ellen visel háborút. A béke tehát utban van és most már az is kétségtelen, hogy létrejött kizárólag Németországtól függ. Wilson csak a német jegyzékre válaszolt, arra egyelőre nem is gondol, hogy a monarchia jegyzékével foglalkozzék, ami azt bizonyítja, hogy a béke kérdésében Németország magatartása a döntő, mert hiszen Burián jegyzéke nem hagyott fenn kétséget aziránt, hogy feltétlenül elfogadja Wilson 14 pontját és az is kétségtelen, hogy a monarchia mindig hajlandó volt az ilyen békére. Remélni lehet és a jelekből következően bizton számítani arra, hogy Németország válasza nyomán most már el fognak következni a békemegbeszélések konkrétumai.

## Németország kiüríti a megszállt területeket

Ma válaszol a német kormány Wilsonnak - Most már rövidesen megkezdődhetnek a béketárgyalások - A magyar és osztrák kormányok bukás előtt állanak

### Francia-belga harcstér.

A TEGNAPI NÉMET JELENTÉS.

BERLIN, okt. 9. A nagyfőhadiszállásról jelentik:

Nyugati harcstér:

Cambrai és St. Quentin között a esata újból fellángolt. Hatalmas tüzéségi tömegek harcba vetésével és páncéloskocsik meg repülőrajok összpontosításával, az angolok a franciákkal és amerikaiakkal együtt a Cambraitól St. Quentinig terjedő harcfrontunk ellen indultak támadásra. Az északi támadószárnyon az ellenség rohamát súlyos küzdelem után megtörtük. Dél-tájban a Cambraiból Bohainba vezető úttól nyugatra és az esti órákban is ugyanott meg-hiusítottunk újabb ellenséges támadásokat. A Le Chateau felé vezető római országút két oldalán sikerült az ellenségnek mélyebben betörnie vonalainkba. Lökését a Vallincourt-Elincourt vonalon és Bohaintól nyugatra fogtuk fel. A támadás jobb szárnyán az ellenség csak kis területnyereséget birt elérni. A Montbrechain-tól délre harcoló esapataink elűsö állásaikban

verték vissza minden ellenséges támadást. A harc front közepének betörése következtében szárnyuk veszélyeztetése miatt este kénytelenek voltak visszavonulni Frensis le Grand nyugati széléig. A Champagneban a franciák és amerikaiak a Suippes és az Aisne között nagy erővel ismét megkezdtek támadásukat. Kezünkbe jutott parancsnok szerint ismét frontunk áttörése volt a cél. Az ellenség csak St. Etienne két oldalán tudott behatolni vonalainkba. A délutáni órákban megindított ellentámadás az ellenséget ismét visszavetette. A front többi részén teljesen meghiusultak az ellenséges támadások. Helyi befürési pontokat ellenlökéssel megtisztítottunk az ellenségtől. Az Aisne mellett részleges támadásokat az argonnei-erdő keleti szélén és az Aire-völgyben igen heves amerikai támadásokat vertünk vissza. A Maas keleti partján az ellenség Brabant és Ornes között erős tüzhatalas után támadott. A Censuoye erdőbe behatolt ellenséget ott megállítottuk. A front többi részén harcfrontunk előtt vertük meg az ellenséget.

Ludendorff, első főszállásmester.

## WILSON VALASZA.

HAGA, okt. 9. Wilsonnak a német fegyverszünet és béke kérésére adott válasza a következő:

Mielőtt választ adhatna, az elnöknek néhány előzetes kérdést kell feltennie:

**Először:** Tudni kívánja, hogy a német kormány ugy fogja-e fel a jegyzéket, hogy mindazokat a feltételeket, amelyeket az elnök január 8-án, a kongresszushoz intézett üzenetében felállított, elfogadjon-e és hogy a most javasolt megbeszélések csak azt a célt szolgálják-e, hogy a feltételek gyakorlati magvalósítását szabályozzák.

**Másodszor:** Az elnök kijelenti, hogy a fegyverszünethez nem járulhat hozzá mindaddig, a míg a megszállott területeket ki nem ürítik.

**Harmadszor:** Az elnök tudni óhajtja, vajon a birodalmi kancellár a német birodalom alkotmányos tényezőinek nevében beszélt-e, akik a háborút eddig vezették. A válasz ezekre a kérdésekre a legnagyobb fontosságu.

## HIREK.

## HA ELOLVASNÁNK MINDAZT,

amit a háboru eleje óta összeirtak, megborongnánk. Mennyi biztatás, hangulat-hullámzás, vér és jóslás! Jóslatok, amik ékesek és nagyok voltak, amíg az idő rájuk nem esőft. Hyenkor vagy sirtunk, vagy kacagtunk. A cikussá lett ember gunyosan kikacagta önmagát, mert tehetetlenségében a sors kezét vélte. A lobogós, zenés, részeg hangulat ígéretei a gondtalanság jómódu világ-szüleményei voltak, azé, melynek fehér asztalterítőjén ott feküdt mindennapi hófehér kenyere. A holnapra senkinek sem volt gondja. A holnapok maguktól jöttek és mentek. Hová jutottunk? A zavaros nehéz kőd a jól berendezett életű emberből, máról holnapra élő idegbajost csinált.

Hol van a egyszerű tűz, a ferró lelkesedés, melynél milliók melegek? A jólét elemét, magával vitte hangulatát, a lelkesedést minden érdekes, nem mindennapi iránt. Kiváncsiak voltunk, egyszerűt akartunk látni. Valamennyien hibásak vagyunk!

Ha visszagondolunk a egyszerű ideálokra, melyeknek meleg, habos vértel akartunk diadalokat építeni. Hová lettek? A kifáradt éhes ember rájött lassan a hideg valóságra. A számok, érdekszférák káosza ott vibrál mindannyiunk szemé előtt. Most már mindenki tudja miről van szó! Biztosan sejtjük: mi történik, de szemünk még zavarosak. Olyanok vagyunk, mint aki az ájulásból felébredt. A cél ott kárázik előttünk, de nincs elég erőnk, hogy utána nyuljunk! Mindenki érzi, hogy a háboru végét járja, de senki sem meri hiúni, hogy az ütköző, kiáradt érdektengerek kielégítően medrökbe visszakényszeríthetők. A vajadás pillanatai döntő jelentőségűek Nem szabad alélnak lennünk, mert keservesen megfizetjük azt. Hisz rólnak van szó! Félre mindennel! Diktáljanak a rideg számok olyan békét, mely az emberiségé, mely visszaadja a tömegek lelki nyugalmát, elhiteti velük a jövő egyszerűségével, hogy mindez nem volt hiába. A tömegeknek lelki egyensúlyát kell helyreállítani, hogy munkaképesek legyenek a jövő számára. Ami most jön, az az egész esatája lesz! A legnagyobb pillanatok ezek, mert a jövő történelmének írjuk majd meg előre, ha már a múltét jóvá nem tehetjük.

A készség mindenütt megvan, bár odaát a vezetők elkapatták magukat az utolsó perc hangulatától. Az emberek sejtése mind-nütt káros, csak vezető kell hozzá, aki kivezeti az emberiséget a gyötrelmek szenvedések világából, aki erőt önt a lerongyolódott, lélek nélküli emberbe, hogy elinduljon a reménység után és szemel tartsa azokat a pillanatokot, amikor nem a sors, hanem földi halandók döntenek a jövő felett Nagy időkre termett ember kell, a kinek hisznek, aki megmagyarázza a Balfour-otnak és egyebeknek hogy dobják el azt a jelszót, amelynek helytelenségét ide át már mindenki tudja, hogy dandordítással, békét nem csak egy újabb véres esatát lehet elérni!

Ember kell, aki megsajnálja embertársát! Aki megérteti az emberiség javát ajkaiakon hordó ellenségeinkkel, hogy ellenfeleik is csak érző emberek, a Teremtés legszebb alkotása, amely kiméletet, emberséges bánásmódot érde-

mol és ezen magasztos gondolatnak kell vezérelnie mindazokat, akik arra lesznek hivatva, hogy a békét megteremtsek.

— **Ujabb megbetegedések spanyolnáthában.** A mai nap folyamán spanyolnáthában újabb 43 megbetegés történt, ezzel együtt a betegek száma 342-re emelkedett, ez a szám azonban nem adja hű képét a városban történt megbetegedéseknek, mert igen sok esetben az izolálástól és a lakás lezárásától való félelem miatt a betegeket nem jelentik be. Ujabb halálozás ma nem történt. Tegnap belügyminiszteri rendelet érkezett a városi tanácskoz, amely a betegség továbbterjedésének megállítására vonatkozó óvó rendelkezéseket tartalmaz. Ezeket falragaszokon fogják a lakossággal tudatni. Érdekes, hogy a betegség leginkább fiatalabb férfiak között terjed, mert azok jobban inklinálnak a betegség bacillusaira, de igen nagy a megbetegedések száma a gyermekek között is. Vannak családok, amelyekben két, sőt három családtag is beteg, a régebbi, néhány nap előtt fertőzött betegek közül azonban igen sokan már meggyógyultak és elhagyhatták az ágyat. Orvosi körökből szerzett értesülésünk szerint a betegség terjedése most már nem lesz olyan nagyarányu, mint eddig volt, kívánatos azonban, hogy a lakosság a legnagyobb óvatosságot tanusítsa, mert csak a szükséges, védintézkedések végrehajtásával lehet a betegség ellen eredményesen küzdeni. Az óvatosság különösen ott ajánlatos, ahol a betegség már jelentkezett, mert a sok tüdőgyulladás leginkább annak a következménye, hogy az emberek könnyelműsködnek. Amint a betegség első szimptomái jelentkeznek, azonnal ágyba kell feküdni és meleg helyen tartózkodni, mert a tüdőben való elhatalmasodását csak így lehet megakadályozni. Az orvosok egyébként, akik még most is rendkívül igénybe vannak véve, panaszkodnak, hogy a betegeket azért se tudják kellő gyorsasággal ellátni, mert nem tudnak kocsit kapni és a bérkocsisok csak napi 200 korona ellenében hajlandók az orvosok rendelkezésére állani. A rendőrségen ezért most tanácskozások folynak, miként lehetne a bérkocsisoknak ezt a hallatlan garázdálkodását megfékezni és őket a közegészségi fuvarok ellátására kényszeríteni.

— **A képviselőtestület ülése.** A városi képviselőtestület holnap, pénteken este ülést tart a következő napirenddel: Nyil t ü l é s: Bejelentések, indítványok, interpellációk. — A legutóbb megválasztott 9 képviselőtestületi tag igazolása. — A városi tisztviselők és tanítók fizetésemelési kérvénye. — A gyepmesteri ügyek rendezése. — Indítvány városi halottmvasztó létesítésére. — Javaslat egy hazafias tárgyú mű megszerzésére. — Egy az erdélyi hadikárosultaknak juttatott adomány utólagos jóváhagyása. — Az esküdtek névjegyzékét igazoló bizottság kijelölése. — Ruhasegély kérvények. Az ezután következő zárt ülésen személyzeti és segélyezési ügyeket intéznek el.

— **Takarékoskodjunk a gázzal.** A helybeli gázgyár újból a legnagyobb fokú takarékoságra inti a közönséget a gáz használatában, mert csak így kerülhetők el további korlátozások. Egyben emlékeztet arra, hogy délelőtt 8—10 óráig, délután 1—4 óráig és este 10-től reggel 6-ig a gáz m i n d e n e m ü használata szigoruan tilos. Külön ellenőrző bizottság, melyhez rendőrközegek is tartoznak, járja végig a városot. A tilalom ellen vétőket 2000 koronáig terjedő pénzbírsággal sújtják.

— **Rendezik az állami tisztviselők státusát.** Budapestről jelentik: Az állami tisztviselők előmeneteli viszonyai a békében sem voltak a legrózsásabbak. Gyakran 10—12 évet is várni kellett az előléptetésre, de a háboruban még sokkal rosszabbak lettek az állapotok. A minisztériumok állítólag azért nem töltik be a kisebb állásokat, mert azokat a rokkant tisztok s altisztek számára tartják fenn. Igen megesökkent a nyugdíjba vonulók száma is, mert a jelenleg érvényben lévő 50—100 percentes háborus segélyt nem számítják a nyugdíjba. A tiszt-

viselők előrehaladása megakadt. A kormány is észrevette ezt, igyekezett is segíteni rajta, mert 1917-ben rendeletet adott ki a létszám fölé helyezésekről. Aki teljes nyugdíjra jogosult és szolgálni akar, hogy anyagi károsodás ne érje, létszám fölé helyezendő. Csupán a rangsorból kerül ki, hogy a megüresedett állást betölthessék. Természetesen ez az intézkedés nem gyorsíthatta meg kellőképpen az előmenetelt, nagyon kevés betölthető állást jelentett csupán. A minisztériumok most kivétel nélkül magukévá tették a tisztviselők kéréseit, a memorandumok értelmében elkészítették a státuszrendezést. Értesülésünk szerint Popovics pénzügyminiszter elfogadta a javaslatokat és a napokban fogja engedélyezni a kinevezéseket, úgy, hogy az előléptetések még az új 1918—19. évi költségvetés megszavazása előtt megtörténhetnek. Legnagyobb változások a segédhivatali személyzet körében lesznek, ahol a XI. fizetési osztályba sorozott segédtisztok, a X. rangosztályban levő irodatisztok, a IX-be kinevezendő, ujonnan szervezett főtisztek lesznek, míg a segédhivatali állás a VIII., a főigazgatói állás pedig a VII. fizetési osztályba soroztatik.

— **Hogyan vagyunk Szerbiában?** Napok óta halljuk mi is a híreket, hogy Szerbia kiürítése, tekintettel Bulgáriának a háboruból való kiválására, már megkezdődött. A Belgrádi Hírek szombati számában erre vonatkozólag a következő félhivatalos jellegű közleményt közli:

Az ország belsejéből érkezett különböző hírekből az látható, hogy az általános helyzetre vonatkozólag a lakosság körében a legbotorabb híresztelések és aggodalmak keringenek. Szolgáljon irányításul és tudomásul, hogy Ausztria-Magyarország és Németország hadseregeinek beállított részei dusan pótolják Bulgária kiválását. Ezért tehát nemesak a kormányzósági terület marad teljesen érintetlen és változatlan, hanem a kormányzóság határain kívül is végrehajthatnak a katonai hadműveletek. Mindenki tehát nyugodtan utána járhat megszokott foglalkozásának, aggodalmak teljesen feleslegesek. Internálástól a lakosoknak nincs mit tartania, amíg nyugodtan viselkedik. Ez tehát csakis a lakosságtól függ.

— **Tömeges kitüntetések a hadiiparban.** Budapesti tudósítónk telefonálja: A hivatalos lap ma reggeli száma királyi kéziratot közöl, amely tizenkét hasábon keresztül a hadiipar terén szerzett érdemekért adományozott legfelsőbb kitüntetések tartalmazza.

— **Változások a honvédtisztképző iskoláknál.** Budapestről jelentik: A már régebben tervezett nagymérvű átalakítások honvédtisztképző iskoláinknál a jövő tanévben megvalósulnak. A pécsi honvédtudományi akadémiából április havában kiválnak a negyedévesek, akik eskütétel után csapat-szolgálatra vonulnak be, a tanév elején pedig a hadapródiskola átalakul honvéd főreáliskolává, míg a nagyváradi honvédtudományi akadémiát a nagyváradi honvédtudományi akadémiái jellegűt kap és oda a soproni és pécsi főreáliskolából kerülnek a végzett növendékek kiképzés céljából. Erre való tekintettel ezen tanév elején már csak 80 növendéket vettek fel az eddigi honvédtudományi akadémiák első évfolyamába. A budapesti Ludovika Akadémia kizárólag műszaki akadémiává alakul át, a tűzérség és műszaki csapat-tisztek kiképzésére. A jelenlegi iskolaév már előkészíti ezen nagymérvű átalakulásokat. A honvéd főreáliskola nyolc osztályos lesz, mint a többi középiskoláé, csakis a tananyag különbözik a középiskolák tananyagától, mert tekintettel kell jennie a katonai kiképzésre.

# LEGUJABB.

## Németország kiüríti a megszállt területeket, de saját területének biztosítására törekszik

BUDAPEST, okt. 10. A reggeli lapokban Wilson válasza általában kedvező fogadtatásra talált. Hogy a monarchia jegyzékére Wilson még nem válaszolt és hogy egy később érkezett Reuter-jelentés szerint, (amelyet lapunk más helyén mi is közlünk,) ezidőszent nem is gondol arra, hogy válaszoljon, azt a lapok különbözőképpen kommentálják, másrészt a Németországgal folyó eszmecsere idején ezt természetesen tartják, csak a Pesti Napló következtet az ántant kebelében a esch. olasz, lengyel és délszláv kérdésekben támadt mélyreható differenciákra. Ami Németországnak Wilson jegyzékére adandó válaszát illeti, melyet egy Wolff-jelentés szerint most alapos mérlegelés tárgyává tettek, CSAK A MEGSZÁLLT TERÜLETEK KIÜRITÉSE OKOZ NEHEZSÉGEKET. NEM ELVI

NEHEZSÉGEKRŐL VAN SZÓ, MERT NÉMETORSZÁG HAJLANDÓ A KIÜRITÉSRE, HANEM ARRÓL, HOGY NÉMETORSZÁG A SAJÁT TERÜLETÉT KIVÁNJA BIZTOSITANI. BEAVATOTT KÖRÖK NÉZETE SZERINT A MEGSZÁLLT TERÜLETEKET NEUTRÁLIS ZÓNÁNAK DEKLARÁLNAK, VAGY PEDIG A SEMLEGESEK MEGSZÁLLHATNAK. A semlegesek között számba jöhet Amerika is, amelynek Európa területi kérdéseiben nincsen közvetlen érdeke. A Pester Lloyd kedvező jelnek tekintti, hogy Wilson válaszában jóhiszeműségről beszél. Ezt a szót már régen nem hallottuk és hogy a béke problémájáról folyó tárgyalásoknál eddig kikapcsolták, az mérhetetlen károkat okozott.

## A béketárgyalások most már rövidesen megkezdődhetnek

BUDAPEST, okt. 10. Berlinből jelentik a Magyar Távirati Irodának: A német kormányhoz közelálló politikai körökben Wilson jegyzékét kedvezően itélik meg. Általános a vélemény, hogy a megszállt területek kiürítésére vonatkozó főkövetelés teljesítésének semmi sem áll az útjában. Mint-hogy azonban a megszállt területekről való kivonulásnak technikailag nagy akadályai vannak, feltételezhető, hogy a béketár-

gyalások megkezdődhetnek, mielőtt még a kivonulás, amelyet befejezett ténynek lehet tekinteni és amelynek végrehajtására a német kormány megfelelő garanciákat fog adni, teljesen végbement. A Wilson jegyzékére adandó viszonyválasz leginkább katonai ügy és miután Németország a kiürítésre vonatkozó feltételt elfogadja, a béketárgyalások most már rövidesen megkezdődhetnek.

## A magyar kormány néhány nap múlva elhagyja a helyét

A Wekerle—Tisza-éra megbukott — Károlyi Mihály a jövő embere

BÉCS, okt. 10. A magyar parlament vezértérképének bécsi kihallgatása kapcsán itteni igen beavatott és a közel jövőben már illetékes helyen a várható változásokról a következő információt adták Az Eset munkatársának:

Wekerle és Tisza kihallgatása egy bukott rendszer utolsó erőfeszítése. Biztos tudomásunk van róla, hogy Wekerle megbukott, még pedig nemesak lefelé, hanem felfelé is. Mi az egyetlen possibilis embernek, aki nemesak Magyarország közvéleménye, hanem Ausztria és a most még ve-

lünk ellenséges Európa előtt is népszerű és akinek békepolitikája teljesen igazolódott, gróf Károlyi Mihályt tartjuk és valószínű, hogy Károlyi kap megbízatást kabinetalakításra. Károlyi mai kihallgatása során döntő fontosságú indítványokat fog az uralkodónak tenni, még pedig elsősorban az igazi általános választójogról, a perszonális unióról és a képviselőház feloszlatásáról és valószínű, hogy a korona ezeket a javaslatokat el is fogadja. Ismétlem: ugy Huszarak, mint Wekerle a legközelebbi napokban eltávoznak, ez befejezett tény.

## LEHETSÉGES A BEKELÉPÉS FOLYTATÁSA

BERLIN, okt. 10. A Norddeutsche Allgemeine Zeitung Wilson jegyzékével kapcsolatban a következőket írja: Az Egyesült Államok elnökének a német bekelépésre adott válasza hivatalos körökben ma vált ismeretessé. Okunk van azt hinni, hogy a válasz a bekelépésnek folytatását lehetővé fogja tenni.

## BÉCSI DIPLOMÁCIAI VELEMÉNY WILSON VÁLASZÁRÓL

BÉCS, okt. 10. Bécsi politikai körök felfogása szerint Wilson válaszával végre megtörtött a jég. E pillanatban nem is fontos, hogy mit tartalmaz a jegyzék, bizonyos, hogy súlyos feltételeket, de ennek ellenére sem engedjük eljuttatni a fontalat, amelyet végre a másik oldalon is felvették. A Ballplatzon nem is mennek túl annak megállapításán, hogy a tárgyalások, ha nehezen is, de megindulnak. Rajtunk nem mulik sem a fegyverszünet, sem a béke létrejötte. Hogy mit és hogyan válaszolunk, Németországgal együtt, vagy külön-külön, azt még nem lehet megállapítani, mert egyrészt még nem ismerjük a német hivatalos álláspontot, másrészt, mert illetékes hivatalos tényezők még most is tanácskoznak az adandó válaszról. BERLINBEN MÁR IS AZ HALLATSZIK, HOGY A MEGSZÁLLT TERÜLETEK KIÜRITÉSE NEM LEHET ELVI AKADÁLYA A TÁRGYALÁSOKNAK, DE VALÓSZÍNŰNEK TARTJÁK BÉCSBEN, HOGY A NÉMETEK ELLENJAVASLATOKAT TESZNEK. NINCS KIZARVA

MINT MEGOLDÁSI LEHETŐSÉG, A KIÜRITÉS AZON MÓDJA, HOGY A NÉMETEK VISSZAVONULNAK EGÉSZEN A HATÁRIG, DE AZ ÁNTANT-CSAPATOK MOSTANI HELYÜKÖN MARADNAK ÉS A KÖZBEESŐ TERÜLETEKET SEMLEGES ZÓNÁNAK JELENTIK KI, AMÉLYEKET HOLLANDIAI, VAGY AMERIKAI CSAPATOK SZÁLLANAK MEG. A monarchia diplomáciája egyelőre várakozó álláspontra helyezkedik, azonban a tárgyalások már folyamatban vannak. A magyar politikusok ma kezdődött audienciájának soraiban is ez a legfőbb téma. Részünkről a történő területkiürítésnél figyelembe jön a kenyér kérdése is. Biztosítékat kell kapnunk, hogy a kiürítés folytán bizonyos területekről nem kapván élelmiszert, a blokád enyhítésével, vagy más módon kell élelmiszerekhez jutnunk.

HOLLANDIA MOZGÓSITJA HADSEREGÉT, HOGY MEGSZÁLLHASSA A NÉMETEK ÁLTAL KIÜRITENDŐ BELGIUMOT ROTTERDAM, okt. 10. A belga határ mentén álló holland katonák szabadságát visszavonták. Ez az intézkedés nyilván összefüggésben áll a németeknek a megszállt területekről való esetleges visszavonulásával.

BERLIN, okt. 10. Megbízható helyről jelentik, hogy Hollandia az egész hadseregét mozgósítja. A mozgósítás arra a lehetőségre való tekintettel történik, hogy Hollandia hadserege szállja meg Belgiumot arra az esetre, ha onnan a német megszálló csapatok kivonulnak.

(Szöveg folytatása a IV. oldalon).

— Ujból felelemlik a bérkocsik tarifáját. A városi tanács közli: Tekintettel a takarmányárainak, a lótartás költségeinek folytonos emelkedésére, a kocsikkal járó nagyobb kiadásokra, az élelmiszerek általános drágulására, tudomásul hozatik, hogy f. hó 10.-től kezdődőleg az é. vényben levő bérkocsi tarifa újból 100 százalékkal emeltetik.

— Feniese színház. Tegnap este negyedszer adták a Feniesében „La Traviata”-t Polla asszony, Lambertini, Arco és Prodan közreműködésével. A zenekart Brainovich karmester vezette.

Ma, esütörtökön este utoljára adják a Pillangó kisaasszonyt Ogrosdzka Leonával a címszerepben. A kitűnő művész az első és második felvonás közti szünetben a Tosca opera „Vissi d'arte” kezdetű áriáját fogja énekelni.

— Személyi hir. Dr. Bálint Ernő fiúmei főügyész-helyettes tegnap d. u. az 5 órai hajóval Abbaziába utazott s ma reggel 9 órakor ismét visszaérkezett az osztrák Rivieráról. A sportkedvelő főügyész helyettes gyakran teszi meg gyalog is a kétórás utat, valahányszor lekési a hajót.

— Balesetek. Kukuglian Bruna kisleányt tegnap a kórházba vitték, mert egy 4 méter magas lépcsőházi ablakpárkányról leesett és súlyos sérüléseket szenvedett. — Zarnedovich István 28 éves pólai illetőségű munkás tegnap egy hat méter magas állványról leesett. Agyrázkódást szenvedett és a jobb karja kificamodott. Állapota súlyos. — Butkovich Ferenc 28 éves fiúmei illetőségű munkás tegnap reggel a Scurigne-uton biciklijével egy ház falához ütdött. A kerékpár összetört, Butkovich pedig több sérülést szenvedett. A kórházba vitték.

— Feljelentett árdrágítók. Springhet vásárbiztos tegnap feljelentette Guliancich Katalin lipai illetőségű parasztasszonyt, mert a zöldséget túl magas áron árúsította, továbbá Saftich Verát, mert a tejért literenként 8 koronát kért.

— Ellopták a pénztárcáját. Kalpich Vencel 18 éves bribiri illetőségű fiatalembernek, aki az Isztriai-ut 78. sz. alatt lakik, tegnap egy mlakkai koreszmában ellopták 200 koronát tartalmazó pénztárcáját. A tolvajt keresi a rendőrség.

— A mai tőzsde. Budapesti tudósítónk telefonálja: A tőzsde Wilson válaszára igen kedvezően fogadta. Az egész vonalon erőteljes áremelkedés tapasztalható, különösen a békepapirok emelkedtek. Megnyitó árfolyamok: Magyar Hitel 1200, Osztrák Hitel 776, Jelzálog 518, Magyar Bank 870, Hazai 568, Adria 1500, Atlantica 1150, Általános Kőszén 1900.

Záróárfolyamok: Magyar Hitel 1186, Osztrák Hitel 763, Leszám. Bank 740, Agrár 910, Hazai 558, Magyar Bank 875, Fabank 751, Szászvár 845, Urikány 810, Rima 1020, Adria 1560, Atlantica 1170, Levante 895, Schlich 475. A bécsi tőzsdén az Osztrák Lloyd 1807-el zárult.

— Apolló Mulató (Via Al. Volta 6.) Esténként pont 8 órától előadás, utána kabaré.

## Apróhirdetések.

Elárúsítónők és tanulóleányok felvétetnek. Moskovitz, Via Alessandrina 4.

Gyors- és gépirás. Magyar, német, olasz gyorsírás és gépirás különböző rendszerű gépekben. Tanulás bármikor megkezdhető. Csin Viale Deák 2. (Gyorsírókör).

## GIZELT

fogtechnikai műterme részére keres egy technikust és egy gyakornok kisasszonyt vagy egy gyakornokot. Korzó 38. sz.

### A MAI NAP FOLYAMÁN VÁLASZOL NÉMETORSZÁG WILSONNAK.

BERLIN, okt. 10. A Vorwaerts jelentése szerint a német kormány választát Wilson jegyzékére még a mai napon megformulázzák és eljuttatják Washingtonba.

### NÉMET NÉPHATÁROZAT ADJA MEG A VÁLASZT WILSONNAK.

BERLIN, okt. 10. Miksa herceg birodalmi kancellár a birodalmi gyűlés többségi pártjait annak a tervének akarja megnyerni, hogy a birodalmi gyűlés szombati üléséből német néphatározat adja meg a választ Wilson békekéréseire.

### AZ ANTANTSZOCIALISTÁK KÖZÖS BÉKENYILATKOZATA.

BASEL, okt. 10. A francia szocialisták országos tanácsa az amerikai munkáspárt-hoz távirati felszólítást intézett, hogy az antánt szocialistái tegyenek közös nyilatkozatot a béke kérdésében.

### WILSON EGYELŐRE NEM VÁLASZOL A MONARCHIA JEGYZÉKÉRE.

LONDON, okt. 10. A Reuter-ügynökség washingtoni hivatalos jelentést közöl, amely szerint Washingtonban egyelőre nem gondolnak arra, hogy Magyarország és Ausztria békejegyzékére is válaszoljanak.

### A BOLSEVIKIEK HARCAI

MOSZKVA, okt. 10. Szamara városát a bolsevik csapatok heves harc után elfoglalták.

### WEKERLE SÁNDOR A KIRALYNÁL

BÉCS, okt. 10. Wekerle kihallgatása után egy újságíróknak kijelentette, hogy az audiencián a béke kérdése, a délszláv-kérdés és a perszonális unio szerepelt. Azon kérdésre, hogy Reichenauban a béke ügyének állásáról mint vélekednek, kijelentette a miniszterelnök, hogy a béke kilátásait igen kedvezőnek tartják.

### A MAGYAR POLITIKUSOK A KIRALYNÁL

BÉCS, okt. 10. Ma a király elé audienciára mennek Apponyi Albert, Zichy János, Károlyi Mihály és Eszterházy Mária grófok.

BÉCS, okt. 10. A király ma kihallgatáson fogadta Windischgraetz herceget, majd Wekerle, Tisza Istvánt, utána ismét Windischgraetz herceget. Holnap reggel Apponyi és Károlyi grófok jelennek meg az uralkodó előtt és Windischgraetz is meghívást kapott kihallgatásra, akinek ez harmadik audienciája lesz.

### HUSSAREK KORMÁNYA BUKÁS ELŐTT ÁLL.

BÉCS, okt. 10. Parlamenti körökben a képviselőház elnapolását várták. A csehek körében hirtelen jár, hogy legközelebb Ausztriát felszámoló kormány fogja Hussarek kabinetjét felváltani. A lengyel klub legutóbbi ülésén felhatalmazták az elnökséget, hogy az ukrán képviselők klubjával a meg egyezés kérdésében indítson tárgyalásokat.

### VEZERKARUNK MAI JELENTÉSE.

BUDAPEST, okt. 10. (Hivatalos.)

#### Olasz haretér:

Helyenkint élénk olasz felderítő tevékenység.

#### Balkán haretér:

A Scumbinál olasz lovasosztagoknak egy átkelési kísérlete meghiúsult. Leskováctól északnyugatra és nyugatra harcok keletkeztek. A front mögött szerb és montenegrói bandákat szétmorzsolttunk.

#### Nyugati haretér:

Verduntól északra Bauemontnál vadászaink körülte rajnai ezredekkel nehéz ellenséges rohamokat győzelmesen visszavertek.

## IMPERIAL

szálló és kávéház, Viale Deák.  
Fényes berendezésű kávéház. Modern szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők. Szives pártfogást kér  
Panny Ferenc  
tulajdonos.

## Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

## GYÓGYSZERTÁRA

a városi toronymellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a zonnai és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek szépitőszerek stb. stb.

# LURION

a legjobb és legolcsóbb

# CIPŐKRÉM

Kapható minden jobb üzletben.

## A BONAVIA-szálló

vendéglője ebédet és vacsorát összesen napi 20.- koronáért ad.

EBÉDRE: Leves, marhahus vagy sült melléklettel s tészta. VACSORA: Sült és melléklet.

Tulajdonos: **PARADEISER I. F.**

**Oszibarack** és mindenféle fajgyümölcs, vegyes főzelék, **zöldség** féle és paradicsom továbbá a legfinomabb **felvágottak** és jó minőségű **kolbász** nagyban és kicsinyben kapható

## Gaal Marianna

kolbászárú, gyümölcs és zöldség üzletében.

Főüzlet: Fiume, Corso 30. Telefon 17.31.

Fiókiüzlet: Fiume, Viale Deák 30.

Telefon 17-37.

## „LLOYD“ NYOMDA

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG  
FIUME, VIA CIOTTA 27.

(AZ OSZTRAK-MAGYAR BANKKAL SZEMBEN) . .

Mindennemű nyomtatvány  
izléses előállítására

Nagy raktár irodai és levélpapírokban, borítékokban, másolókönyvekben, selyemmásoló, . . indigo és karbonpapírban . .

TELEFON 400.

FIUME  
VIA CIOTTA 27.

Postafiók 122.

## BUDAI szálló és kávéház.

Mindennap este 8-tól 11-ig Fiume, Deák-korzó.  
**DE MAYO LEO** KITÜNŐ KÁVÉHAZI ITALOK  
szalonzenekarával hangversenyez. Tulajdonos: **BUDAI KÁROLY.**

### Viszketegséget, sümörit, rüht

a leggyorsabban elmulaszt a dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett

### Skaboform kenőcs

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes, dr. Flesch-félét kérjük. Próbátégely 3.- K., nagy tégely 5 K., családi adag 12 korona.

Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél: dr. Flesch E. „Korona” gyógyszerár Győr.  
Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

## Quarnero kávéház

FIUME, Via Lod. Kossuth

ESTÉNKÉNT EGY ELSŐRENDŰ

BÉCSI HÖLGYZENEKAR

## hangversenye.

Kezdetre 8 órakor

Beléptidij nincs.

Számos látogatást kér

MINOLLI HERMANN tulajdonos.

Nyomatott a „Lloyd” Nyomda R. T.

:: nyomdájában. ::

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart”

lapkiadóvállalat (Murai Jenő).

## A „Két Eperfa” vendéglő

elsőrendű magyar konyha. Ebéd menü: Leves, főzelékfeltétel (10 deka hus) tészta (15 deka) 11.-korona, ugyanez kiesi 6.- kor. Havi előfizetés ebéd-vacsora K. 255.-. Kitünő italok kaphatók.

Tisztelettel

## Weisz Jenő

vendéglős.

Via Valseurigna 10.